

ὅτι εἴλκυον τὴν προσοχὴν τῶν περισσοτέρων, ἕνεκα τῆς ποικιλίας καὶ ὠραιότητος τῶν χρωμάτων καὶ τοῦ σχήματος αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ τὰ διάφορα εἶδη τῶν τετραπόδων δὲν εἶναι ὀλιγώτερον περιέργα. Ἀλλὰ θὰ μὲ ἀπέλιπεν ὁ χρόνος, ἂν ἐπεχείρουν νὰ περιγράψω καὶ μόνον τὰ κυριώτερα τῶν περιέργων ἐκείνων. Ὅθεν θὰ μεταβῶ εἰς ἕτερον εἶδος ἀξιοθεάτων πραγμάτων — καὶ τοῦτο εἶναι οἱ ζωολογικοὶ καὶ ἰχθυολογικοὶ κῆποι καὶ τὰ ἀνθοκομεία. Μεταξὺ τῶν πρώτων ὁ ζωολογικὸς κῆπος τοῦ Δονδίνου εἶναι ὁ μέγιστος καὶ κάλλιστος ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐκεῖ βλέπει τις πολλὰ ζῶα καὶ πτηνὰ ζῶντα, τὰ ὅποια μετεφέρθησαν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου — Ἐλέφαντας, Καμηλοπαρδάλεις, Ρινοκέρους, Ἱπποποτάμους, Λέοντας, Τίγρεις, Υἱάινας, Ἀρκτοὺς, καὶ αὐτὰς τὰς πολικάς, διάφορα εἶδη ἀετῶν, πολλὰ εἶδη πιθήκων, πάμπολλα εἶδη ψιττακῶν (παπαγάλων) τὰ φαρμακερώτατα εἶδη τῶν ὄψεων, ἀγριοχοίρους, λύκους, ἀλώπεκας καὶ ἄπειρα ἄλλα σπάνια καὶ ἀξιοπερίεργα ζῶα, πτηνὰ καὶ ἐρπετὰ, τὰ ὅποια περιποιοῦνται μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ μεγάλα ἐξοδα· τὰ ἐξοδα ταῦτα ἀπαντῶνται διὰ τῆς πωλήσεως τῶν εἰσητηρίων, τὰ ὅποια οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸν κῆπον πρέπει νὰ ἀγοράσωσιν εἰς τὴν θύραν τῆς εἰσόδου.

Μεταξὺ τῶν περιεργότερων, τὰ ὅποια ἐλκύουσιν εἰς ἑαυτὰ τὸν περισσότερον κόσμον, εἶναι αἱ φῶκαι, οἱ ἐλέφαντες, οἱ ἱπποπόταμοι καὶ οἱ πιθήκες. Ἀλλὰ περὶ τούτων θὰ εἰπῶ ὀλίγα εἰς τὴν ἐπομένῃ μου ἐπιστολῇ, Θεοῦ θέλοντος. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ εὐχομαι εἰς ὑμᾶς μὲν ὑγείαν, φρόνησιν δὲ εἰς τοὺς ἡγήτορας τοῦ ἔθνους μας περὶ τὰ βουλευμάτα των εἰς τὰς κρίσεις ταύτας περιστάσεις.

ΓΝΩΜΑΙ ΑΡΧΑΙΩΝ.

(Ἰδε φυλλάδιον Ἰουνίου)

Ὁ Στράβων, εἰς τῶν μεγίστων γεωγράφων τῆς ἀρχαιότητος, γεννηθεὶς τὸ 19ον ἔτος π. Χ. ἐδόξαζεν, ὅτι ἡ Γῆ ἦτο σφαιροειδής, ἀλλὰ τὴν θεώρει ὡς τὸ ἀκίνητον κέντρον τοῦ Σύμπαντος. Τοὺς ἀστέρας καὶ τὴν σελήνην θεώρει ὡς μετέωρα, τρεφόμενα ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων τῆς θαλάσσης, καὶ ἰσχυρῶς ἐπίστευεν, ὅτι καὶ ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου δὲν ἦτο κατοικη-

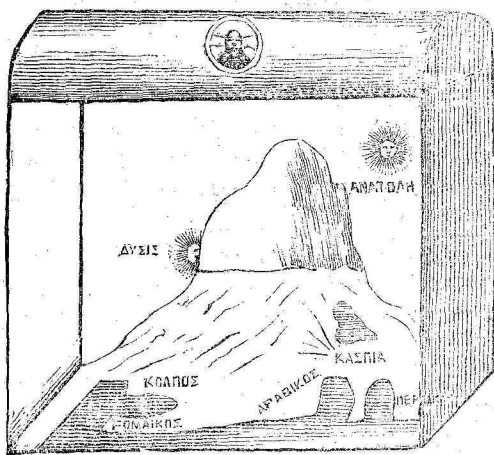
μένον, εἰμὴ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἦσαν γνωστὰ εἰς τοὺς ἀρχαίους.

Τὸ σχῆμα τοῦ κατοικημένου κόσμου ἐπίστευεν, ὅτι ἦτο ὅμοιον μὲ ὠρολόγιον, ἔχον μῆκος ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς 70,000 σταδία (περίπου 8,000 μίλια) πλάτος δὲ οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν 30,000 σταδίων (3000 μιλίων) καὶ ὅτι περιωρίζετο ὑπὸ ἀκατοικήτων χωρῶν ἀφ' ἑνὸς μὲν καθ' ὑπερβολὴν θερμῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ψυχροτάτων.

Ὁ κατοικημένος κόσμος κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Στράβωνος ἦτο μακρότερος ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς, καὶ βραχύτερος ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον. Ὅθεν καὶ αἱ ὀνομασίαι μῆκος καὶ πλάτος.

Κατὰ τὸν πέμπτον, ἔκτον καὶ ἑβδομον μ. Χρ. αἰῶνα ἡ ἐπιστήμη ἔκαμιν ὀλίγας προόδους ὡς πρὸς τὸ σχῆμα τῆς Γῆς· οἱ Πατέρες ὅμως τῆς Ἐκκλησίας κατεφέροντο κατὰ τῆς ἰδέας τοῦ ὅτι ἡ Γῆ ἦτο σφαιροειδής ὑποστηρίζοντες τὴν γνώμην των ἐκ τῆς Γραφῆς.

Κατὰ τὸ 535 μ. Χ. Κοσμάς ὁ ἐπωνομασθεὶς Ἰνδοπλεῦστης, διότι ἐταξείδευσεν εἰς τὰς Ἰνδίας, συνέγραψε βιβλίον καλούμενον «Χριστιανικὴ Τοπογραφία», εἰς τὸ ὅποιον διςχυρίζεται ὅτι ἡ Γῆ εἶναι τετράγωνος, στερεὰ δὲ τει-

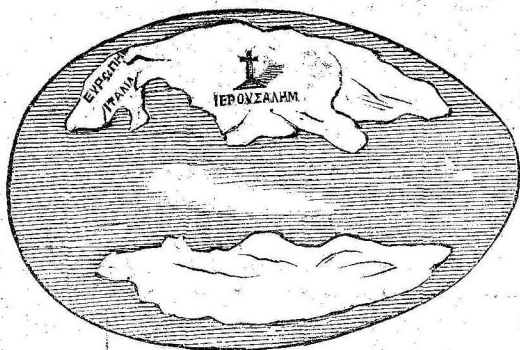
χη ὑποστηρίζουσι τὸν οὐρανόν. Προσεπάθησε δὲ νὰ καθυποβάλῃ εἰς μεθοδικήν τινα μορφήν τὰς γνώμας τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ ἐξηγήσῃ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν Γῆν κατὰ τὰς Ἀγίας Γραφάς· ἔκαμε δὲ καὶ χάρτην τοῦ κόσμου, τὴν ἐξῆς περιγραφὴν τοῦ ὁποίου χρεωστοῦμεν εἰς τὸν γάλλον Φλαμαρίωνα.

«Κατὰ τὸν Κοσμᾶν καὶ τὸν χάρτην τοῦ κό-

σμου του, ἡ κατοικημένη γῆ εἶναι ἐπιφάνεια ἐπίπεδος· ἀλλ' ἀντὶ νὰ ᾔηται δίσκος, ὅπως ἐθεωρεῖτο εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Θάλητος, ἔχει σχῆμα παραλληλογράμμου, τοῦ ὁποῖου αἱ μακρὰ πλευραὶ εἶναι δις μακρότεραι τῶν βραχυῶν, ὥστε ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι ὡς πτηνὸν εἰς κλωβίον.

«Τὸ παραλληλόγραμμον τοῦτο περικυκλοῦται ὑπὸ τοῦ ὠκεανοῦ, ὅστις εἰσρμᾷ εἰς αὐτὸ διὰ τεσσάρων κόλπων, τοῦ τῆς Μεσογείου, τῆς Κασπίας θαλάσσης, καὶ τοῦ Περσικοῦ καὶ Ἀραβικοῦ Κόλπου.

«Πέρα τοῦ ὠκεανοῦ καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ὑπάρχει ἄλλη ἡπειρος, εἰς τὴν ὁποίαν ἄν-

θρωπος δὲν δύναται νὰ φθάσῃ, ἀλλ' ἐν μέρος τῆς ὁποίας ἐκατοικεῖτό ποτε ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο θέτει τὸν ἐπὶ γείον *Πυράδεισον* καὶ τοὺς τέσσαρας ποταμοὺς, οἵτινες ἐπὶ τοῖς τὴν *Ἑδέμ*.

«Μετὰ τὴν πτώσιν ὁ Ἀδὰμ ἐξεδιώχθη τοῦ Παραδείσου, ἀλλ' αὐτὸς καὶ οἱ ἀπόγονοί του ἔμενον εἰς τὰ παράλια τῆς ἡπείρου ἐκείνης ἕως οὗ ὁ κατακλυσμὸς μετέφερε τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν ἡμετέραν Γῆν!

«Εἰς τὰς τέσσαρας ἐξωτερικὰς πλευρὰς τῆς ἡπείρου ταύτης ὑφίστανται τέσσαρα κατακάθετα τεῖχη, τὰ ὁποῖα τὴν περιβάλλουν καὶ ἐνοῦνται εἰς τὴν κορυφὴν, σχηματίζοντα θόλον, οἱ δὲ οὐρανοὶ εἶναι ὁ δόμος, εἴτε τὸ καπάκι, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ περιέργου τούτου οἰκοδομήματος!

«Κατὰ τὸν κύρ. Κοσμᾶν λοιπὸν ὁ κόσμος ἦτο ὅμοιος μὲ κιβώτιον μακρουλὸν, διηρεῖτο δὲ εἰς δύο μέρη. Τὸ πρῶτον, ἡ κατοικία τῶν ἀνθρώπων, ἐφθάνεν ἀπὸ τῆς γῆς μέχρι τοῦ στερέωματος, ὑπεράνω τοῦ ὁποῖου οἱ ἀστέρες ἐκτελοῦν τὰς περιστροφὰς τῶν· ἐκεῖ κατοικοῦν οἱ ἄγγελοι, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ ἀνέλθωσιν ὑψηλό-

τερον. Τὸ δεύτερον ἀνέρχεται ἀπὸ τοῦ στερέωματος μέχρι τοῦ ἄνω θόλου, ὅστις στέφει αὐτὸ καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἀπολήγει τὸ Σύμπαν. Εἰς τὸ στερέωμα τοῦτο ἐρεῖδονται τὰ ὕδατα τοῦ στερέωματος.

«Ὁ Κοσμᾶς δικαιολογεῖ τὸ σύστημα τοῦτο κηρύττων, ὅτι κατὰ τὰ δόγματα τῶν Πατέρων καὶ τῶν Ἑρμηνευτῶν τῆς Γραφῆς, ἡ Γῆ εἶχε τὸ σχῆμα τῆς σκηνῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Μωϋσῆς κατασκεύασεν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἡ ὁποία ὁμοίαζε μὲ κιβώτιον μακροσκελές, δύο φορὰς μακρότερον τοῦ πλάτους του.

«Ὁ Κοσμᾶς προσθέτει, ὅτι ὁ Θεὸς δημιουργήσας τὴν Γῆν, δὲν τὴν ἐστήριξεν εἰς κἀνεν πρᾶγμα. Ἐπομένως αὕτη κρατεῖται διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, τοῦ ποιήσαντος καὶ συγκρατοῦντος τὰ πάντα διὰ τοῦ λόγου τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

(Ἀκολουθεῖ).

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΣΑΜΟΥΗΛ ΚΑΙ Ο ΓΕΡΩΝ ΗΛΕΙ.

(Α'. Σαμουήλ 6').

Ἐξ ὅλων τῶν βιογραφιῶν, τὰς ὁποίας εὐρίσκομεν εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν, ἡ τοῦ προφήτου Σαμουήλ εἶναι ἡ καλλίστη καὶ διδακτικωτάτη.

Ὁ Σαμουήλ ἦτο τὸ πρῶτον τέκνον εὐκαταστάτου τινὸς Ἰουδαίου, ὀνομαζομένου Ἐλκανᾶ καὶ τῆς δευτέρας αὐτοῦ γυναίκας Ἀννας· ἐδώρηθη δὲ εἰς αὐτοὺς παρὰ Θεοῦ εἰς ἀπάντησιν τῶν θερμῶν δεήσεων τῆς Ἀννας.

Πρὶν εἰσέτι γεννηθῇ ἡ μήτηρ του τὸν ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Κύριον, καὶ διὰ τοῦτο, ὅταν ἐμεγάλωσεν ἀρκετὰ, ὥστε νὰ δύναται νὰ κάμνῃ μικρὰς τινὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν Σηλῶ, ἡ μήτηρ του τὸν ἔφερεν ἐκεῖ καὶ τὸν παρέδωκεν εἰς τὸν ἱερεῖα Ἡλεὶ, καὶ ἐκεῖ ἔμενε πλησίον του ὡς ὑπηρέτης τοῦ ναοῦ.

Ἄν καὶ παιδίον μικρὸν, εἶχε διδαγθῇ παρὰ τῆς μητρὸς του νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ σέβεται τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ἔνεκα δὲ τῆς εὐσεβείας του, ὁ Θεὸς τὸν νύνησε καὶ τὸν ἠγάπησε καὶ τὸν ὑψόγησεν, ἀρχίζων νὰ φανερώνηται εἰς αὐτὸν δι' ὁραμάτων ἐξαυτῆς τῆς παιδικῆς ἡλικίας του.

Ἀφοῦ δὲ ἡλικιώθη ἐγένετο μέγας παρὰ Θεὸν καὶ μεταξὺ τοῦ ἔθνους του, ἐκυβέρνησε δὲ τὸν Ἰσραὴλ, ὡς Κριτῆς ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ ἀκόμη